

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ærumnæ D. N. Jesu Christi

Thomé <de Jesus>

Monachii, 1676

Exercitium circa Paupertatem Domini Jesu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45834)

miliariter cum eo, qui suâ præsentia consumit ac destruit omnes affectus terrenos. Et illi quidem, qui sunt verè pauperes spiritu, ædificant in auro, argento, & lapidibus pretiosis; cæteri verò in fœno & stipula: salvi erunt ambo, sed hi posteriores quasi per ignem, & sicut ij, qui evadunt ex magno incendio. Nam uniuscuiusque opus ignis probabit, & omnia terrena consumenda sunt igni, sive divini amoris, sive iudicii. Præterit figura hujus mundi: felix, qui sua lucra collocavit in tuto, ubi consumi non possunt.

EXERCITIUM

Circæ Paupertatem Domini JESU.

I.

Thesaure divitiarum cælestium, & æternæ gloriæ, abundantia perfecta omnium, qui te desiderant, JESU, DEUS meus, IESVS nostra divinitia. Rex meus, & omnipotens Dominus meus, unicum bonum meum & omnis magnitudo mea! cognoscat te cor meum: & intelligat Spiritus meus lumine tuo divina desideria hujus æterni amoris, quem erga me geris. Fac, Domine, ut amem, quod mihi das intelligere, ut conformato corde meo cum tuo, vivas in me, & ego in te. Infinitas tibi gratias ago, quòd velis esse totum bonum meum, & tota mea ditissima felicitas. In te habeo omnia securè; quia tam altus es, ut nihil mali possit ad te accedere; tam potens, ut nihil tibi deesse; tam dives, ut nulla inopia, nec miseria inveniatur in te. Habes multò plus, quàm ego possim intelligere: promittis plus quàm possim desiderare: & in omnibus multò major es, quàm ego possim comprehendere; & in te, in quo se anima mea potest dilatari & saturare, ita reposuisti perfectam felicitatem meam, ut extra te nihil reperiam, nisi miseras. Si ergo tu, Domine, ita vis, quomodo possum ego aliter velle? Accepto, Domine, hunc tantum & incomparabilem favorem: doce me tu illum desiderare, amare ac possidere: separa cor meum ab omni re terrena: spolia sensus meos gustu omnium, quæ me non elevant, & uniunt tecum. Libera spiritum meum à vilitatibus, quæ hactenus tenuerunt eum captivum: perfice capacitatem hujus animæ, quam ad tuam mensuram fecisti, ut tu sis in me, quod esse vis: & ego ad te solum aspirem,

R 3

spirem,

spirem, qui es totum bonum meum; te solum amplectar. O unicum & grande bonum meum! ô quàm securum, quàm infinitum, quàm sublime ac verum bonum! Totus es meus, quia nihil tui mihi negas: magnum, quia divinum bonum es: bonum, quia fons bonitatis, tam meum proprium, ut nullo jure, nulla ratione, nulla vi mihi possis adimi, nisi ipse voluerò. Consumatur anima mea tota in te: convertantur omnia interiora mea in te: occupentur omnes vires meæ in te, quia non possum velle majus bonum, nec invenire ullum bonum, quod mihi imaginer extra te. Altas radices agat in me, Deus meus, amor tuus, ne me pondus carnis sejungat à te; nec rapiat me ad se venenosus torrens rerum hujus miserabilis vitæ, ne me invadat, ac tuo amore privet ullus affectus terrenus; & quia tu es totum bonum meum, nihil amplius mihi deest, quàm ut defendar ab omni eo, quod sejungit à te.

*IESVS ideo
nudus &
inops fuit,*

1 I. Infinitas tibi gratias ago, Deus meus, quòd, ut liberares me ab omni eo, quo possem separari à te, nihil volueris in hac vita habere proprium; ut, cùm te aspicerem, non aliud viderem, quàm te solum, cui debeo totum cor meum, & qui solus mereris amorem hujus animæ. Quidquid in cælo ac terra, tuum est; omnia moventur ac reguntur tuo nutu & imperio: non potes dimittere dominium; & si in hac vita convertisses omnia in tua servitia, non esses ideo ditior; nec ego potuissem inde sumere exemplum, nisi appetendi multa terrena; & tamen appeterem aliena, quia tu fuisses dominus omnium. Sed tu noluisti uti illis, quibus justissimè uti poteras, tanquam propriis, ne mea cæcitas deciperetur in te. Natus es nudus, vitam duxisti in summa inopia, & nudus es mortuus: sponte renunciasti omnibus, quæ tua erant, ut viveres in paupertate sine ullo bono temporali; adeò, ut nec lapidem haberes, in quem reclinares caput; nec linamentum, in quo sepelireris. Si deesset victus, tolerabas, ut pauper; si præberetur, gratias agebas, ut pauper. Ex inopia incedebas nudis pedibus; si non daretur eleemosyna, non querulabaris: demum ad pedes Crucis spoliatus es vestibus, quæ mox aliorum præda fuerunt. In cruce pependisti cum patientia sine refocillatione: derelictus fuisti sine lamentatione, quasi qui nihil habuit proprium. O mi pauper Jesu,
adeò-

*Ut apud e-
um nihil
præter
ipsum*

adeone tibi desunt omnia, cum tua sit terra! An ideo deficiunt omnia, ut ego nihil inveniam in te, cui assimiler, nisi te ipsum? *queramus:*
 Hanc humanitatem inopem omnium relinquis mihi, plenam divitiis tuæ divinitatis, ô Fili Dei vivi, & vere fili Adæ! & nihil amplius, quam naturam tuam & meam; ut in hac unione & amore puro, sine mixtura rei terrenæ vivam in te ac de te. Adoro te unicum Bonum meum; adoro te perfectum Bonum meum, & mea singularis Opulentia.

III. Ah Domine mi, miserere mei! compatere, Domine, *quia prater*
 vilitati meæ, ut teneam te separatum ab omni re, & me totum tibi *ipsum nihil*
 impendam. Sed ego miser dimitto te, & submitto me his, quæ *sufficit nobis,*
 tu abjicis. Insatiabili fame curro ad fimetum, cogitans me inventurum satietatem extra te, & quasi canis semper ad pejora revertor. Quid boni potest mihi dare bona tractatio corporis, quam tu recusasti? favor hominum, quem tu spreveristi? copia temporalium, cui tu renunciasti? occupationes terrenæ & alia omnia, quibus tu voluisti carere? Tu, Domine, cui debebantur omnia, & cui nihil poterat nocere, meliorem judicasti penuriam abundantia, & hoc tantum amore mei: & ego in earum rerum defectu duco me infelicem, beatum autem in abundantia earum sine te. Heu quam cæcus & miser sum! Me temporalia dementant & opes affecto, quæ adimunt mihi amorem, quem debeo tibi: faciunt me egenum tui, tuorumque purissimorum ac divinorum bonorum: deturbant me ad spurcissima, & nihilominus, quando mihi desunt, me judico pauperem; divitem verò, cum affluunt. O bone JESU, hæc est causa, cur te non possim amare, nec æstimare; quod amorem & æstimationem convertam in res, quas tu nolui habere. Si nihil eorum, quæ amo, apud te est, quomodo in iis te reperiam? O Bonitas infinita, quæ non vis mortem peccatoris, sed ut convertatur & vivat, quid possum facere sine te? Tu non voluisti pauper esse, ut aliquid mihi desit in te, sed ut sciam, *sed officia*
 me sine te divitem esse non posse. Et hoc ipsum quod tu vis, in *magis.*
 me facere debet tua paupertas. Tu vides, quod cum aliquid ex terra possideo cum affectu, vel cum desiderio inordinato procuro, ibi detineam meum intellectum, illo delecter, eò ferant me cogitationes,

gitationes, & quietem non habeam: ac dum verfor in his, tui non meminerim; non possim orare in Spiritu & veritate; obli-
 scar obligationis te amandi; recusem accipere bona spiritualia,
 quæ mihi dare cupis; & quod sine pudore confiteri non debeo
 coram oculis tuis, sic imbuatur appetitus meus re quacun-
 que, magnâ vel parvâ coram mundo, ut, cum volo tui recordari, me
 inveniam captum meis miseriis, & talem, ut oculos ad cælum
 levare non audeam. Una res nihili me capit, ut puerum: feror
 desideriis velut agrotus, & quælibet oblectatiuncula me afficit,
 nescio quomodo: quia tales sunt meæ miseriæ, ut nec habeant no-
 men, nec substantiam, nec aliud sit in eis, quàm virus ad me necan-
 dum, catenæ ad me vincendum, funes ad ligandum, & ad nescio
 quomodo abstrahendum à te: & quod pejus est, intricatus his re-
 bus, non video peccata, tentationes, inquietudines vitæ, quas in-
 currens non sentio, nisi quando me reperio perditum, & absque
 viribus. Tu Domine, vides & consideras; qui solus potes mederi.
 O pauper JESU, Redemptor mi, miserere hujus paupertatis meæ.
 Hæc est, quam non vis me habere: hæc est, quam horres, quia per
 eam te perdo. Fateor me non esse nudatum omnibus, ut oportet:
 sed qualiscunque sum, me ad tuos pedes abjicio: solve meas
 catenas, rumpe laqueos terrenorum affectuum: da mihi Spiritum
 fortem & horrorem omnium, quæ reculasti in hac vita: recollige
 in te omnes cogitationes meas; quia tu es verus Medicus animæ
 meæ.

*Iesus nihil
 cupit, nisi
 cor nostrum.*

IV. Divina Lux, ac dives Bonitas pauperis animæ meæ,
 audi eam, Domine, & responde illi interiùs. Loquere mihi æter-
 num DEI Verbum, & instrue meum desiderium, quod vis, ut pe-
 tam à te. Forsan, Domine quia nulla res tibi placet, ac tantope-
 re diligis inopiam omnium rerum, etiam respicis cor meum, ut
 terrenorum nihil penitus habeas? Ah cor mei cordis! Ah anima
 animæ meæ, & Vita vitæ meæ! cor meum hoc negat, nec mihi di-
 ceeret, nisi tu id ipsum doceres. Omnia alia vis à te abesse, tan-
 tum ut mecum sis. Fis Pauper, ut cor meum suppleat defectum
 omnium: cum tibi defuerint omnia, vis tu sustentari de me, vestiri
 de me, quiescere in me, & me solo contentus es in penuria omni-
 um.

am. Ideo pauper es, ut quodvis cor egenum cogitet, se posse te recipere. Veni, ó bone Jesu, veni mi paupercule! reclina caput in hoc paupere corde, recipe te in nidulum hujus meæ pauperis animæ. Non dicas amplius, te non habere, quò te recipias, posteaquam me habes. Recordare, Domine, quòd, quando pauper degebas in hoc mundo, Matthæus Publicanus te invitavit ad manducandum cum peccatoribus, egentibus tuorum bonorum, sicut ego sum; & tu fueris contentus illis, nihil curans murmura magnatum & divitum, qui te taxabant. Desiderabat quondam Zachæus peccator te videre; tu, ut ei cumulatè satisfaceres, te ultrò invitasti in domum ejus, & ei contulisti salutem. Magdalena te quondam quæsit in aliena domo, ubi sanctificata est; & tu postea domum ejus frequentasti tanquam tuam. Cùm nihil velles habere, vocasti omnes oneratos & afflictos, & qui erant longè à te; & promisisti, te illos velle reficere. Tantùm desideras amari à cordibus nostris, de cetero carens aliis omnibus. Quid ergo, Domine, me detinet, quid impedit, ne habeam locum prope te?

Ego quidem non sum dignus, ut intres in hanc animam, *Jesus amare* sed tu non obstante meâ vilitate me vocasti. Et cùm diceres, in *omne genus* Cruce te omnia tracturum ad te, me non excepisti. Quia ergo, *pauperum.* Domine, non minùs sum tuus, quàm isti omnes, utpote magis debilis ac cæcus, qui nesciam, quò, vel quâ mihi eundum sit; veni tu in hanc animam, quæ te desiderat, & si ulla alia, pauper & misera est. Ah Domine, verum Bonum meum! vide, quòd nullum unquam genus pauperum despexeris. Natus es in sancta paupertate: voluisti pauper mori in Cruce: elegisti pauperes & simplices pastores, discipulos imperfectos ac pauperes: vocasti peccatores, & spiritualiter attraxisti: inter duos latrones pauperrimos voluisti vitam finire. Omnis pauperies tibi placuit, sive ad exercendum, sive ad medendum ac ditandum. Quomodo ergo excludar ego, pauperior latronibus? pro te pauper sum satis, ó bone Jesu! & habeo justam actionem pro tua societate. Recipe me, pauper Domine, in socium: habes in me, quod sanes, quod dites. Posside animam meam; ut ipsa te amet, & tu glorificeris in me.

S

V. O mñ

*Paupertas
est excellen-
tiss.*

V. O mi pauper Domine, mi pauper Salvator! video te pauperem, & nescio, quid sentiat cor hoc pauper, ut nequeam separari à te. Nescio, quam magnitudinem video in ista tua pauperie. Adoro te quantum possum: da mihi amare te, quantum debeo. Totum id, quo indiges, depauperat animas, quæ inordinato affectu id possident; qui verò despiciunt & abjiciunt, eos tu consolari ac ditas. Animæ tuorum pauperum plenæ sunt luce accensæ à te: plenæ sapientiâ, magistro tuo spiritu: plenæ bonis divinis, quæ dici & æstimari non possunt: sunt contentissimæ sine ulla cogitatione turbante, in perpetua quiete & pace: constitutæ in terra versantur in cælo, & in corpore luteo degunt vitam Angelicam. Hi pauperes habent eum gustum & satisfactionem, quam cæci sæculares quærunt, nec inveniunt: sunt omnium Domini, cum nihil habeant. Ipsi soli inter miseras terrenas cognoscunt sublimitatem animi, & ea gaudent: tanquam propriâ utuntur potestate contra quosvis inimicos; & cum in oculis mundi sint vilissimi vermes, in tuis divinis sunt Principes ac domini; contemnunt ea, quæ æstimat mundus, à quo ipsi spernuntur. Semper fruuntur tuis epulis spiritualibus, nec volunt aliam escam in mundo, quam cælestem.

O quando, bone JESU, procul ab omni voluptate, dives in te, & immerfus pelago divitiarum tuarum, dicam tibi: Pater mi, divitiæ meæ, sarietas mea, felicitas mea! Tu quidem semper hoc es, at ego id sentio tantum, quando tu vis; quando tangis interioribus hanc animam, & elevas eam supra tenebras rerum terrenarum, & consumis omnia desideria ex illis oborta. O quantum tunc differt cognitio cordis mei, cum te cognoscendo, amando ac desiderando dicit: Deus meus, amor meus, divitiæ meæ, confortatio mea, & omnis voluptas mea! quia tunc gustat te, ut rem suam, nec aliud habet in corde. Discede à me, terra: dimittite me terrenæ & viles cogitationes: procul à me amici, cogitationes, desideria, & miseriæ terrenæ: finite me complecti meum pauperem JESUM. O JESU mi, ô mi JESU, ô JESU mi, ô amor mi!

VI. In te, bone JESU, collocavi spem meam; quia tu meus es, ac tota fortitudo mea: in te confido, in te amitto omnem timorem, nec potero unquam confundi, aut erubescere, quòd te amave-

amaverim, tibi crediderim, & omnia pro te reliquerim. Quia si omnia confurgant in me, tu defendes me. Tua Bonitas, quæ amat paupertatem spiritus, eaque me dirat, liberabit me ab omni malo, languore ac perturbatione.

*Et fiducia
in Domino
IESU.*

Audi, Domine, cordis mei voces, præbe aures desideriiis animæ te amantis: accelera, ut eruas me ab his, quæ me sejungunt à te, & ab omnibus fallaciis mundi. Ad te convertor, te eligo pro meo summo thesauro. Confunde tu omnes, qui volunt obscurare hanc lucem, ut me abstrahant à te, & has divitias mihi eripiant. Ego tu Deus meus, sicuti jam es, nec siras me aliud amare affectu, quem debeo tibi soli, Deus meus. Sis tu protectio mea, ut es; nec permitte, ut spem reponam in alio. Sis tu defensio mea, refugium meum, salus mea: quia tu, Domine, solus habes potentiam pro omnire, quandoquidem in te sita est omnis bonitas, omnis copia, omnis fortitudo mea. Cùm jubes, ut velim te sequi, ac dimittere omnia tui amore, bene scis debilitatem meam: & propterea tunc obligas te, ut sis fortitudo mea, ut sis refugium meum in omnibus necessitatibus: obligas te, ut non attendas merita mea, sed magnitudinem Nominis tui, bonitatis tuæ, & misericordiæ tuæ, ut deducas & enutrias me juxta beneplacitum tuum, non juxta meritum meum. O Bone JESU, vivo securè in his brachiis, in hoc amore, quo me portas, quo educis infirmitatem meam à laqueis, quos absconderunt mihi inimici mei; quo non constituisti te protectorem meum, nisi, ut non timeat caro mea, cùm debilitatur ex paupertate & inopia; neque ab infirmitate, cùm despero, posse necessitati occurrere; neque à mundo, cùm ab eo contemnor, ut insipiens, quòd sequar te; neque à dæmone, cùm tentat me variis modis. Vis, ut amando & imitando te, vivam securus in te, qui gratiam das ad omnia, quæ præcipis, & omnipotens es ad metuendum.

Ergo, Domine Deus meus, cum omnibus meis miseriis, peccatis & infirmitatibus, & cum bonis desideriiis, quæ mihi das, projicio me in hæc paterna brachia; & in has manus, quæ me formant, depono spiritum meum, quem ad imaginem & similitudinem tuam fecisti. Reforma eum tu sapientiâ tuâ, & veritate tuâ,

S. 2.

quam

quam docuisti me, & mundus non capit. Da ut eam intelligam, sicut oportet; fac, ut eam adamem, sicut tu cupis; & exequar, sicut ordinasti. Non mihi desit hæc manus, sine qua nihil possum, ut eâ juvante pauper ac separatus ab omnibus, quæ à te separant, viyam solùm ex bonis & divitiis spiritualibus, quas ipsa continet & impertit.

O sanctissima DEI Mater, pauperrima imitatrix pauperis JESU, ac ditissima thesauraria donorum ejus! tu non ita es Domina pauperum, ut abjicias peccatores: impetra mihi spiritum, qui per paupertatem tibi contulit tantas divitias. Adjuvate beati Calites hunc pauperulum, ne amet temporalia, sed ut possit vobiscum potiri æternis. Amen.

ÆRUMNA XII.

Ex Austeritate vitæ Domini IESU.

I.

Paupertatis
pedissequa
Rigor
& Pœnitentia.

Dominus
IESUS &
Pœnitentiam

Ita Paupertatis voluntariæ secum trahit virtutem Pœnitentiæ, & Austeritatem corporis. Sancti, qui fuerunt pauperes spiritu, & qui pauperes etiam corpore, amore DEI renunciârunt bonis temporalibus, ut expedirent se laqueis, quos dæmon & natura tendunt contra istam virtutem: adjunxerunt austeritatem vitæ ac pœnitentiæ; quamvis diverso modo pro suis quisque viribus, ut redigerent corpus in servitutem spiritûs, & refrenarent ejus appetitus; simulque meliùs exercerent odium corporis, quod Christus docuit pro salute animæ. Eadem virtus in perfectissimo gradu comitata est Christum, donec vixit in mundo; qui licet non habuerit causam mortificandi corpus, per omnia semper obedientissimum spiritui nihilominus omnium virtutum, præsertim majoris momenti, exempla perfectissima relinquere voluit, quamvis Majestati personæ suæ minùs congruerent. Cùm enim suscepisset in se onus satis faciendi pro nobis, ut in passione nihil tormentorû refugit, sic in omni vita sua semper misit manum suam ad opera magis dura & laboriosa, quibus affligi posset sua Humanitas. Videbat, ut Redemptor peccatorum, quàm necessaria esset eis pœnitentia; & ideo cùm interna,